

Luxembourg, 20. junij 2016
(OR. en)

10393/16

COAFR 187
ACP 94
CFSP/PESC 509
RELEX 540
MIGR 119
POLMIL 64
CIVCOM 119

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Datum:	20. junij 2016
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	9807/16
Zadeva:	Sahel
	– sklepi Sveta

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o Sahelu, ki jih je Svet sprejel na 3477. seji 20. junija 2016.

Sklepi Sveta o Sahelu

1. Pred enim letom podpisani mirovni in spravni sporazum iz Malija je bil pomemben mejnik za mir in stabilnost v Sahelu. Trenutno se stanje v Maliju in Sahelu izboljšuje, še vedno pa niso rešeni pomembni nacionalni, regionalni in nadnacionalni izzivi. EU znova potrjuje, da se zavzema za podporo tej regiji, kot je navedeno v regionalnem akcijskem načrtu za Sahel za obdobje 2015–2020, sprejetem 20. aprila 2015, pa tudi – tako kot drugi člani mediacijske skupine in mednarodna skupnost – za izvajanje mirovnega in spravnega sporazuma iz Malija.
2. EU izreka priznanje političnemu vodstvu petih držav Sahela – Mavretanije, Malija, Burkina Fasa, Nigra in Čada – ter Afriški uniji, Gospodarski skupnosti zahodnoafriških držav (ECOWAS) in ZN, da so se spoprijeli z velikanskimi izzivi na področju varnosti, migracije, upravljanje in razvoja v tej regiji, hkrati pa ponovno potrjuje, da podpira regionalne pobude na ravni držav, kot je pobuda za skupino držav Sahela G5. Svet v zvezi s tem pozdravlja drugo ministrsko srečanje 17. junija v Bruslju, ki ga je organizirala visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (VP), udeležili pa so se ga ministri za zunanje zadeve ter predsednik in generalni sekretar skupine držav Sahela G5. VP, posebnega predstavnika EU za Sahel, Evropsko komisijo in države članice poziva, naj si tudi v prihodnje prizadevajo, da bi še bolj okrepili partnerstvo med skupino držav Sahela G5 in EU. Svet prav tako pozdravlja tristransko srečanje z zunanjimi ministri Libije, Nigra in Čada o upravljanju meja, ki je bilo organizirano ob robu srečanja skupine držav G5 in na katerem je VP opozorila, da je potrebno konkretno sodelovanje.

3. EU poudarja, da je v regiji Sahela, pa tudi v sosednjih državah Magreba in v Libiji, še naprej potrebno dejavno udejstvovanje. V tej regiji ima EU pomembno vlogo, saj z vsemi svojimi diplomatskimi orodji prispeva k dolgoročnemu razvojnemu sodelovanju, se zavzema za človekove pravice, podpira prizadevanja za stabilizacijo, krepitev odpornosti ter humanitarno pomoč in varnost, organizira pa tudi misije v okviru SVOP. Svet izreka priznanje za napredek pri izvajanju celostnega pristopa v Sahelu. Opozarja, da je treba razpoložljive instrumente uporabljati strateško in usklajeno ter si prizadevati za večjo učinkovitost in sinergije, obenem pa odpraviti temeljne vzroke za nestabilnost in nedovoljene migracije.
4. EU kot zavzeta partnerica Burkina Fasa pozdravlja ponovno vzpostavitev ustavnega reda v državi ter organizacijo volitev v Nigru in Čadu. Ponovno tudi poudarja, da se zavzema za vključujoče in pregledne demokratične procese, zlasti pa za politični dialog, za vzpostavitev najpomembnejših demokratičnih institucij in možnost delovanja akterjev na tem področju ter za trajnostni razvoj, ki bodo koristili vsem prebivalcem, saj so močno povezani z izboljšanjem varnostnih razmer, kot je navedeno v strategiji EU za varnost in razvoj v Sahelu.
5. EU odločno obsoja vse teroristične napade AQIM (Al Kaide v muslimanskem Magrebu), Daiš, Ansar Dine, Boko Harama in z njimi povezanih skupin na civilno prebivalstvo, nacionalne in mednarodne sile v Nigru, Maliju, Burkina Fasu in Slonokoščeni obali, pa tudi napade na večdimenzionalno integrirano stabilizacijsko misijo ZN v Maliju (MINUSMA). Poklanja se spominu na civilne žrtve terorističnega nasilja in vojakom iz čet držav, ki si prizadevajo za stabilizacijo Sahela, izreka priznanje za njihovo požrtvovalnost. Poudarja, da je treba storilce privedi pred sodišče, in pozdravlja nadaljnje sodelovanje Francije prek operacije Barkhane, ki je še vedno izjemnega pomena v boju proti terorizmu v Sahelu. EU v zvezi s tem opozarja, da morajo vse strani poskrbeti tako za zaščito civilistov kot osebja ZN in humanitarnih delavcev, pri tem pa spoštovati človekove pravice in upoštevati mednarodno humanitarno pravo.

6. EU izraža zaskrbljenost, ker je napredek še vedno prepočasen, pa tudi mirovni in pravni sporazum iz Malija se še vedno ne izvaja v celoti. Vse podpisnice sporazuma poziva, naj storijo vse, kar je v njihovi moči, da bi bil sporazum čim prej izveden in da bi izpolnile s tem povezane zadevne zaveze, med drugim v zvezi s procesom decentralizacije in sprave, uresničitvijo razvojne strategije za severni Mali, pa tudi pospešitvijo reforme varnostnega sektorja ter izvedbo procesa razorožitve, demobilizacije in ponovnega vključevanja v družbo. Pozitivno ocenjuje napredek, ki so ga podpisnice dosegle na seji odbora za spremljanje 13. in 14. junija, na katerem so sprejele dogovor o načelih in časovnem razporedu glede začasne ureditve delitve pristojnosti na severu regije. Vse strani zlasti poziva, naj vzpostavijo dogovorjene prehodne uprave ter predložijo izčrpne in vnaprej dogovorjene sezname za vračanje nekdanjih uporniških borcev. Tisti, ki ogrožajo mirovni proces, bodo odgovarjali za posledice svojih dejanj. Še naprej je izjemno pomembno, da bo mir vzpostavljen na trajen in vključujoč način, pri čemer morajo dejavno sodelovati tudi ženske in ranljive skupine prebivalstva. EU izreka priznanje Alžiriji za njeno ključno vlogo v malijskem mirovnem procesu. Odločno podpira delo misije MINUSMA in tesno sodelovanje z njo, sodeluje pa tudi s posebnim predstavnikom generalnega sekretarja ZN. Tudi v prihodnje bo podpirala reformo varnostnega sektorja ter proces razorožitve, demobilizacije in ponovnega vključevanja v družbo, pri čemer bo poskrbela za dobro usklajenost misije MINUSMA z misijami SVOP. Svet pozdravlja tudi sodelovanje držav članic v misijah MINUSMA, EUTM Mali ter EUCAP Sahel Mali in EUCAP Sahel Niger.
7. EU izraža zaskrbljenost zaradi porasta tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi, drogami in orožjem v regiji Sahel. Takšne nezakonite dejavnosti negativno vplivajo na stabilnost in varnost v regiji, so pa tudi vir dohodka za teroristične skupine in povzročajo druga tveganja za stabilnost Sahela. Razlog za skrb je tudi tveganje, da bi kriminalne mreže načele pravno državo, oslabile avtoriteto države ter ogrozile pravilno delovanje varnostnih in pravosodnih sistemov v državah v tej regiji. EU je pripravljena državam v regiji pomagati, da bodo sprejele učinkovite ukrepe, s katerimi bodo lahko preprečile dejavnosti kriminalnih mrež in onemogočile s tem povezane nezakonite poslovne modele. Za EU in države članice je ena od najpomembnejših prednostnih nalog za države Sahela podpreti krepitev njihovih varnostnih zmogljivosti, zato si bodo z vsemi ustreznimi instrumenti prizadevale, da ta cilj uresničijo.

8. EU meni, da je nujno in bistveno rešiti vprašanje porasta števila migrantov brez urejenega statusa, ki skušajo iz Zahodne Afrike prek Sahela doseči EU, saj zlasti pri prečkanju Nigra na poti do Libije pogosto tvegajo življenje. Opozarja na akcijski načrt iz Vallette ter sklepe o zunanjih vidikih migracij, ki jih je Svet sprejel 23. maja 2016, ter ponovno poudarja, da je za takojšnje in dolgoročno reševanje sedanje migracijske krize potreben obsežnejši uravnotežen pristop, ki temelji na načelu vzajemne odgovornosti in dialogu, učinkovito pa bo treba odpraviti tudi temeljne vzroke migracij. Za vsa vprašanja glede migracij, tudi na področju vračanja in ponovnega sprejema v državah izvora, je še vedno ključnega pomena sodelovanje. Treba je odpraviti temeljne vzroke za nedovoljene migracije na območju Sahela, med drugim tudi s prizadevanji za boljši človekov razvoj in večjo varnost. Za stabilnost in varnost Sahela in sosednjih držav je nadvse pomembna krepitev integriranega reševanja čezmejnih vprašanj. EU ponovno poudarja, da je z ukrepi za izboljšanje odpornosti, upravljanja, razvoja in varnosti pripravljena pomagati pri upravljanju migracij in integriranem upravljanju meja na območju Sahela in okoli Čadskega jezera, kar je del skupnega celostnega pristopa.
9. Svet je v zvezi s tem seznanjen s predlogom Evropske komisije o vzpostavitvi novih partnerskih okvirov, ki naj bi omogočili boljše upravljanje migracij že v prednostnih tretjih državah izvora in tranzita.

10. EU pozdravlja prispevek skrbniškega sklada EU za Afriko kot pomembno dodatno orodje, s katerim naj bi strateško okrepili celostni pristop k stabilnosti, varnosti in odpornosti v Sahelu. Tudi v prihodnje bo krepila sodelovanje z državami na območju Sahela, ki bo temeljilo na načelu vzajemne odgovornosti. Projekti skrbniškega sklada, katerih namen je zadovoljevanje ugotovljenih potreb ter doseganje takojšnjega in dolgoročnega merljivega učinka na trajnosten način, bodo pri tem še naprej bistveni del dolgotrajnega sodelovanja EU z državami v tej regiji. EU pozdravlja projekte, ki so bili sprejeti na prošnjo naših partneric, držav Sahela G5, med drugim projekte na področju varnosti in upravljanja meja, ki zagotavljajo učinkovitejši nadzor ozemlja ter lažje obvladovanje nezakonitih tokov in trgovine. Opozarja pa, da morajo biti različne pobude bolje usklajene in da je treba sprejeti dolgoročnejsi načrt za reformo varnostnega sektorja.
11. EU poudarja, da je za obvladovanje številnih izzivov demografske rasti potreben celosten pristop, obenem pa ponovno potrjuje, da so mladi prednostnega pomena. Za utrditev napredka pri razvoju, boj proti nasilnemu ekstremizmu in radikalizaciji ter preprečevanje vse večjih migracijskih pritiskov je bistveno, da imajo mladi na voljo vključujoče osnovno izobraževanje in poklicno usposabljanje, pa tudi boljše možnosti za zaposlovanje, ustvarjanje delovnih mest in gospodarsko rast. EU meni, da so potrebne vključujoče pobude, v katerih je upoštevano vprašanje spolov in katerih cilj je okrepitev bistvene vloge žensk v sahelški družbi. Za obvladovanje demografske rasti bo potreben tudi večji napredek pri krepitvi vloge žensk in enakih možnostih izobraževanja za dekleta, s čimer bi v tej regiji omogočili trajnostni razvoj, rast in blaginjo.

12. EU poudarja, da s svojimi misijami SVOP v Maliju in Nigru, torej z misijami EUCAP Sahel Mali, EUTM Mali in EUCAP Sahel Niger, v tesnem sodelovanju z vladami držav gostiteljic že dolgo na različne načine prispeva k stabilnosti na območju Sahela. Opozarja, da bo v tej regiji potrebno še dejavnejše udejstvovanje, med drugim z nadgradnjo prizadevanj na področju SVOP z organizacijo usposabljanja, krepitevijo zmogljivosti in podporo regionalnemu sodelovanju skupine držav Sahel G5. To tesnejše sodelovanje bi bilo treba dopolniti z boljšim usklajevanjem med misijami SVOP na področju Sahela ter drugimi instrumenti in programi EU in držav članic v tej regiji, vključno z nujnim skrbniškim skladom EU za Afriko, pa tudi v okviru pobude za krepitev zmogljivosti v podporo varnosti in razvoju. Svet se strinja, da mora biti poudarek še naprej na glavnih nalogah, hkrati pa poziva ESZD, naj dodatno preuči možnosti za čimprejšnjo regionalizacijo misij SVOP in se o tem v sodelovanju s službami Komisije posvetuje z državami članicami.
-